

Länsstyrelsen i Stockholms län
c/o Stockholms stad
Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen

Överklagande av Stadsbyggnadsnämndens antagande av ny detaljplan för kv Stettin, Ladugårdsgärde i Stockholm

Utan att underrätta Förbundet för Ekoparken synes Stadsbyggnadsnämnden ha antagit ny detaljplan för kv Stettin och samtidigt upphävt detaljplan 2002-08693. Förbundet yttrade sig under utställningstiden men har inte blivit underrättat om beslutet och inte erhållit besvärshänvisning. *Mycket sent har vi på andra vägar nåtts av information om Stadsbyggnadsnämndens beslut. Vi finner förfarandet anmärkningsvärt och klandervärt.*

Ett så viktigt ärende borde dessutom ha förts till kommunfullmäktige för beslut, istället för att tas på delegation av stadsbyggnadsnämnden.

Nämnden har inte gjort någon som helst ändring i sak av förslaget efter utställningen varför våra invändningar kvarstår.

Kv Stettin en del buffertzonen för riksintresset Kungliga nationalstadsparken

Kvarteret gränsar till Kungliga Nationalstadsparken och ingår alltså i riksintresset Kungliga nationalstadsparkens buffertzon. I en buffertzon får åtgärder inte vidtas som påtagligt skadar riksintresset. Exploatering i buffertzoner måste därför ta sådan hänsyn att inte "det historiska landskapets natur- och kulturvärden skadas" (MB 4. kap 7 §). Skaderekvisitet är inte lika starkt utanför parken som inom den. I buffertzonen gäller att åtgärder inte får skapa "påtaglig skada".

Det historiska landskapet förvanskas

Vi anser att den beslutade detaljplanen medför påtaglig skada på det historiska landskapets kulturvärden i Kungliga nationalstadsparken.

Den topografiskt och historiskt viktigaste strukturen i denna del av Kungliga nationalstadsparken är Drottningberget med Kungl. Borgen. Dess framträdande placering i landskapet utgör en direkt förutsättning för att förstå Ladugårdsgärde och den roll detta spelat historiskt, inte minst under Karl-Johan-tiden, då kungen från Borgen inspekterade trupper och iakttog militärövningar, som ägde rum nedanför på fältet. Drottningberget och Borgen måste därför få behålla sin dominerande roll i landskapet. Det föreslagna byggnadskomplexet är i den nordöstra delen dubbelt så högt som den befintliga STIM-byggnaden och dess grannar och betydligt högre än berget. Det skulle därigenom på ett beklagligt sätt konkurrera visuellt med Drottningberget och Kungl. Borgen. Det bör sålunda sänkas till ungefär samma höjd som STIM-huset.

Det förtjänar att framhållas att planeringen runt Ladugårdsgärde sedan lång tid tillbaka haft som riktmarke att vidmakthålla den öppna ytan och att förstärka topografin. "Ladugårdsgärdets öppna fält och bebyggelsen runt omkring utgör tillsammans även en helhetsmiljö som präglas av de direktiv för Gärdets fortsatta bebyggelseutveckling som lades fram av Sven Markelius 1942. Enligt direktiven skulle den öppna ytan vidmakthållas och topografin förstärkas genom bebyggelsen." (Planbeskrivning s.8) *Den föreslagna detaljplanen gör raka motsatsen: förintar topografin genom en byggnad nästan dubbelt så hög som Drottningberget.*

Av analysen framkommer att "en konsekvens kan bli att stora delar av Ladugårdsgärdet kommer att domineras av den tillkommande byggnaden, vilket, enligt Andersson Jönssons landskapsanalys, kan ifrågasättas." (Planbeskrivning, s.17). I nästa andetag bedömer kontoret på fri hand ändå att "planförslaget skapar ett respektfullt möte med parken." *Det är obegripligt, men dessvärre ett av många exempel på det ordvrängeri som numera ibland präglar stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtanden.*

Miljökonsekvensbeskrivning kan inte underlåtas

STIM-huset byggdes 1965 för innovationsföretaget Defibrator AB (arkitekt Bengt Asplund) och moderniserades på 1980-talet. Det har med sin fasad i gult tegel och skifferplattor och takfot i koppar god arkitektonisk kvalitet och kunde istället ha behållits, byggts om och inlemmats i ev. ny bebyggelse. STIM-huset utgör en diskret fond för denna del av parken.

Ur hållbarhetssynpunkt är det nästan alltid sämre att riva och bygga nytt istället för att bevara, renovera eller bygga om (Stephan Fickler, Brännpunkt, SvD 2013-04-07). Miljöpåverkan är vanligen mångdubbelt större vid rivning och nybyggnation. Redan detta förhållande motiverar en miljökonsekvensbeskrivning.

Läget i en nationalstadsparks buffertzonen gör det till en självklarhet att göra en miljökonsekvensbeskrivning.

Även om färgsättningen av fasaden blir diskret kommer de stora glaspartierna att dominera, särskilt med ljus om natten. Kraftiga inslag av växtlighet på huset är välkommet, men har visuell inverkan en ganska kort tid på året. Trädraden väster om kvarteret bibehålls inte. Allt detta är ytterligare anledningar att göra en MKB.

Förbundet yrkar att länsstyrelsen upphäver planen

Förbundet för Ekoparken yrkar därför att länsstyrelsen upphäver planen. Skälen är 1) att planen påtagligt skadar det historiska landskapets kulturvärden i riksintresset Kungliga nationalstadsparken och 2) att någon miljökonsekvensbeskrivning inte gjorts trots uppenbara skäl för att göra det.

Stockholm 2014-01-06

Richard Murray
ordförande